

INSTRUKCJA BHP

PRZY OBSŁUDZE SPRĘŻAREK POWIETRZNYCH

UWAGI OGÓLNE

Warunki dopuszczenia pracownika do pracy:

- ukończone 18 lat (młodociany w ramach praktycznej nauki zawodu pod nadzorem instruktora),
- odbycie odpowiedniego instruktażu zawodowego,
- zapoznanie się z instrukcją obsługi,
- przeszkolenie bhp i ppoż.,
- posiadanie uprawnień kwalifikacyjnych do eksploatacji sprężarek o mocy powyżej 20 kW,
- stan zdrowia odpowiedni do wykonywanej pracy, potwierdzony świadectwem wydanym przez lekarza uprawnionego do przeprowadzania badań profilaktycznych,
- stosowanie odzieży roboczej przewidzianej dla danego stanowiska pracy zgodnie z zakładową tabelą norm przydziału odzieży roboczej.

CZYNNOŚCI DO WYKONANIA PRZED ROZPOCZĘCIEM PRACY

Przed uruchomieniem sprężarki należy:

- sprawdzić stan techniczny urządzenia, poszczególnych jego części i urządzeń pomocniczych oraz ich gotowość do ruchu,
- poruszyć koło zamachowe celem sprawdzenia, czy nic nie przeszkadza ruchowi sprężarki,
- sprawdzić zamocowanie koła zamachowego na wale,
- sprawdzić stan smarowania elementów sprężarki zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową (DTR) urządzenia,
- usunąć z odoliwiaczy i odwadniaczy olej, wodę i zanieczyszczenia,
- otworzyć zawór na rurociągu doprowadzającym wodę chłodzącą do cylindrów i pokryw.

ZASADY I SPOSOBY BEZPIECZNEGO WYKONYWANIA PRACY

W czasie ruchu sprężarki należy w szczególności:

- a) kontrolować prawidłowość jej pracy,
- b) zwracać uwagę na szczelność zaworów tłocznych,
- c) zwracać uwagę na odpowiedni podział ciśnienia między stopnie sprężania – zarówno na początku
- d) pracy sprężarki, jak i w czasie jej pracy, podział ten powinien odpowiadać stanowi wyznaczonemu dla danej sprężarki,
- e) przed otwarciem komór zaworowych sprężarki – obniżyć ciśnienie powietrza w cylindrach do atmosferycznego,
- f) kontrolować temperaturę wody odpływającej z płaszcza sprężarki i z pokryw.

CZYNNOŚCI ZABRONIONE

Zabrania się:

- obsługiwać sprężarkę bez odpowiednich uprawnień i przeszkoleń,
- zdejmować osłony i zabezpieczenia ze sprężarki,
- naprawiać i smarować maszynę będącą w ruchu (z wyjątkiem przypadków przewidzianych w DTR urządzenia),
- czyścić sprężarkę będącą w ruchu,
- wznawiać pracę sprężarki bez usunięcia uszkodzenia,
- pozostawiać sprężarkę bez dozoru podczas jej pracy,
- dopuszczać do obsługi sprężarki osoby niepowołane,
- ustawiać parametry pracy sprężarki i obsługiwać sprężarkę niezgodnie z DTR urządzenia,
- przestawiać i regulować ciśnienie zaworu bezpieczeństwa,

CZYNNOŚCI ZABRONIONE C.D.

Zabrania się:

- ustawiać inne maszyny i urządzenia w pomieszczeniu sprężarki,
- obsługiwać maszyny z ruchomymi elementami w odzieży z luźnymi (zwisającymi) częściami, jak np. luźno zakończone rękawy, krawaty, szaliki, oraz bez nakryć głowy okrywających włosy.

CZYNNOŚCI NAKAZANE

Nakazuje się:

- zachowywać prawidłową pozycję ciała przy wykonywaniu pracy,
- używać obowiązujących ochron osobistych,
- utrzymywać porządek w miejscu pracy,
- montować, eksploatować i obsługiwać sprężarkę zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową (DTR),
- zwracać uwagę, podczas pracy, na wykonywane czynności, uwzględniając warunki bezpiecznej pracy dla siebie i otoczenia,
- zabezpieczyć sprężarkę, w czasie czyszczenia lub naprawy, w sposób uniemożliwiający jej uruchomienie oraz wyraźnie oznakować tablicami informacyjnymi,
- zapoznać się z instrukcją obsługi urządzenia,
- kontrolować, w czasie pracy, ciśnienie robocze sprężonego powietrza,
- zapisywać uwagi dotyczące pracy sprężarki i stanu instalacji w książce kontroli ruchu sprężarki.

CZYNNOŚCI PO ZAKOŃCZENIU PRACY

1. Wyłączyć sprężarkę wyłącznikiem (głównym).
2. Usunąć olej, wodę i zanieczyszczenia z odoliwiaczy i odwadniaczy oraz zbiorników.
3. Uporządkować stanowisko pracy oraz narzędzia i sprzęt ochronny.

ZASADY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH AWARYJNYCH STWARZAJĄCYCH ZAGROŻENIA DLA ŻYCIA LUB ZDROWIA PRACOWNIKÓW

1. O wadach i/lub uszkodzeniach maszyny należy niezwłocznie zawiadomić przełożonego.
2. Sprężarka, której uszkodzenia stwierdzono w czasie pracy, powinna być niezwłocznie zatrzymana i odłączona od zasilania.
3. Bezwzględnie udzielić pierwszej pomocy poszkodowanym zgodnie z instrukcją pierwszej pomocy medycznej.
4. W przypadku awarii maszyny stwarzającej zagrożenie dla otoczenia należy awaryjnie wyłączyć sprężarkę, a następnie zastosować zrozumiałą oraz dostrzegalną sygnalizację ostrzegawczą i alarmową.
5. Każdy zaistniały wypadek przy pracy zgłaszać swojemu przełożonemu, a stanowisko pracy pozostawić w takim stanie, w jakim nastąpił wypadek. Nie uruchamiać sprężarki po wypadku bez polecenia przełożonego.
6. W razie pożaru w pomieszczeniu wyłączyć zasilanie urządzeń. Postępować zgodnie z instrukcją postępowania na wypadek pożaru. W razie niemożności ugaszenia pożaru ewakuować się w wyznaczone bezpieczne miejsce.
7. W przypadku występowania wątpliwości co do sposobu wykonywania pracy pracę należy przerwać i zwrócić się o wytyczne do przełożonego.

NUMERY ALARMOWE:

- 999 pogotowie ratunkowe,
- 998 straż pożarna,
- 997 policja.

UWAGI KOŃCOWE

1. Maszyny i urządzenia o napędzie mechanicznym podlegają okresowym przeglądom i badaniom elektrycznym.
2. Ustawiania zaworów bezpieczeństwa mogą dokonywać tylko uprawnieni inspektorzy Urzędu Dozoru Technicznego.
3. Pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywanej pracy, zawiadamiając o tym niezwłocznie przełożonego, w przypadku gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bhp i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia pracownika bądź gdy wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom.

OPRACOWAŁ

.....
(data i podpis pracodawcy)

ZATWIERDZAM

.....